

België

'In België wordt er momenteel aan de integratie kleuterschool/lagere school gesleuteld van overheidswegen. Met name loopt sedert 1973 het VLO (Vernieuwd Lager Onderwijs)-project waarin de belangstelling voor de integratie met het kleuteronderwijs manifest aanwezig is. Aanvankelijk namen er slechts negen scholen deel: van elk onderwijsnet (gemeentelijk, rijks-, vrij gesubsidieerd) drie. Op dit ogenblik zijn er een zeventigtal vernieuwingsscholen.

Op de vooravond van een massale uitbreiding wordt er werk gemaakt van de evaluatie. De onderwijskundige centra van de universiteiten van Gent en Leuven (Vlaanderen) en van Luik (Wallonië) treden hierbij als externe evaluatoren op.

Het VLO werkt met begeleidingsteams die de van-basis-naar-top-idee proberen hard te maken. Voorstellen en concrete uitwerkingen aangaande de integratie gaan in de richting van het opstellen van begeleidingsdossiers en het werken rond belangstellingscentra met gemeenschappelijke momenten voor de derde kleuterklas en het eerste leerjaar. In het algemeen klinken de commentaren wat betreft de opzet en de uitwerking van het project gunstig. Voor Vlaanderen worden de bevindingen, suggesties etc. naar een ruimer publiek toe voornamelijk geventileerd via (themanummers van) de bekende vaktijdschriften (o.m. Pedagogisch Periodiek 1973, 76, 77; Persoon en Gemeenschap 76-77, 78-79, 79-80, 80-81) of via het Informatieblad van het Ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur. Geregeld mengen ook hoogleraren-onderwijskundigen zich in het debat (zie onder meer De Blocks voorstel voor een 'brugklas' en Dujardins reactie daarop: P&G 79-80). Op 8 november jl. kwam het tot een gedachtenwisseling met Nederlandse experimenten ter gelegenheid van een Belgisch-Nederlands colloquium. Naast dit officiële project wordt in een zeer beperkt aantal 'traditioneel nieuwe' scholen (Steiner e.a.) de integratie-idee op eigen leest geschoeid. Particuliere initiatieven zoals bijvoorbeeld De Appeltuin (Leuven) hebben het dikwijls moeilijk om zich te handhaven wegens de schoolbouwstop (geen financiering van instellingen die na de wet op de schoolbouwstop het licht zagen) of de rationaliseringsplannen (alternatieve scholen zullen mee moeten verzuilen).'

Uit: Lut de Vos De integratieproblematiek kleuterschool/lagere school. Een literatuurstudie R.U. Gent 1981.